

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ХАРКІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, психології та педагогіки
Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ»

(назва освітнього компонента)

Нормативний чи вибіркового освітній компонент вибірковий

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 227 «Терапія та реабілітація»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) 227.01 «Фізична терапія»

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Курс 1-й

Силабус освітнього компонента
розглянуто на засіданні кафедри
української мови, психології та
педагогіки

Протокол від
“29” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

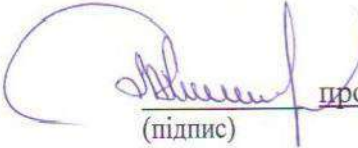

(підпис)

проф. Л. В. Фоміна
(ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем загальної та
природничо-наукової підготовки

Протокол від
“30” серпня 2024 року № 1

Голова

(підпис)

проф. М. С. Мирошніченко
(ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА:

1. Фоміна Людмила Володимирівна, завідувачка кафедри української мови, психології та педагогіки, к. філол. наук, професорка

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

2. Шейко Анастасія Олександрівна, доцентка кафедри української мови, психології та педагогіки, к. псих. наук

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Шейко Анастасія Олександрівна, кандидатка психологічних наук,
викладачка

Психологічні аспекти підготовки майбутнього фахівця, міжособистісне спілкування, професійна психологія та конфліктологія
<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=2cgH6u4AAAAJ>

Контактний телефон +380931813543

Корпоративна пошта ao.sheiko@knu.edu.ua

Консультації: середа 12.00-17.00, ауд. кафедри української мови, психології та педагогіки

Локація: ХНМУ, головний корпус, 5 поверх, кафедра української мови, психології та педагогіки

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Психологія спілкування» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Терапія та реабілітація», спеціалізації 227.01 «Фізична терапія».

Опис освітнього компонента (анотація). Освітній компонент «Психологія спілкування» є важливою складовою у системі підготовки здобувачів закладів вищої освіти. На етапі формування здобувача як майбутнього фахівця з фізичної терапії та реабілітації, важливим завданням, яке стоїть перед викладачами закладів вищої освіти МОЗ України, подати здобувачу не лише медичні знання, а й навчити спілкуватися з пацієнтом.

Освітній компонент «Психологія спілкування» є теоретичним і практичним фундаментом побудови майбутньої успішної взаємодії фахівця з фізичної терапії та реабілітації та пацієнта і надає можливість здобувачам не тільки оволодіти системою психологічних знань, а й забезпечує формування на цій основі психологічних вмінь, що є одним з важливих елементів у професійній підготовці та професійній діяльності фахівця; сприяє вирішенню та осмисленню найбільш ефективних методів впливу на особистість хворого.

Силабус упорядковано із застосуванням сучасних психолого-педагогічних принципів організації освітнього процесу вищої освіти.

Предметом вивчення освітнього компонента є основні психологічні положення, механізми, форми процесу спілкування, індивідуально-психологічні відмінності особистості, що проявляються в професійному спілкуванні в системі «медик-пацієнт».

Міжкомпонентні зв'язки: освітній компонент «Психологія спілкування» базується на вивченні здобувачами філософії; закладає основи для вивчення основ педагогіки та психології, клінічної психології, виробничої практики, що передбачає інтеграцію з ними.

Освітній компонент належить до вибіркових освітніх компонентів.

Пререквізити Вивчення освітнього компонента передбачає попереднє засвоєння кредитів загальноосвітніх компонентів.

Постреквізити Основні положення освітнього компонента мають застосовуватися при вивченні основ педагогіки та психології, фахових освітніх компонентів та у процесі проходження практики.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=6287>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1. Метою вивчення освітнього компонента є формування професійних комунікативних знань, умінь і навичок як складника професійної компетентності фахівця.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є сформувані у здобувачів вищої освіти системи знань щодо професійної комунікації та управління, навчити їх оволодінню основними поняттями та категоріями даного освітнього компонента, навчання бакалаврів оволодінню механізмами професійної комунікації та управління.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами

компетентностей: інтегральні:

здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

загальні:

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 2 Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною

мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 3. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПРН 11 Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПРН 18 Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проектів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

Здобувач вищої освіти в період навчання здобуває комунікативні навички, розвиває лідерські здібності, навчається брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, розв'язує педагогічні ситуації та конфлікти, вчиться працювати в команді, управляти своїм часом, логічно і системно мислити, вміти креативно підходити до вирішення завдань.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Вибірковий
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: «227 Терапія та реабілітація» Спеціалізація: 227.01 «Фізична терапія»	Рік підготовки (курс):
		1-й
		Семестр
		2-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи здобувача - 50	Освітній ступінь: бакалавр ОПП «Фізична терапія, ерготерапія»	14 год.
		Практичні, семінарські
		26 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		50 год.
		Індивідуальні завдання: год. Вид підсумковою контролю: залік

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид лекції
1	Спілкування як феномен психології.	2	Вступна.
2	Вербальне і невербальне спілкування.	2	Лекція-діалог
3	Особливості невербальної комунікації в різних культурах та релігіях	2	Розповідь-пояснення
4	Порушення та бар'єри спілкування.	2	Презентація

5	Методи розвитку комунікативних здібностей фахівця з фізичної терапії та реабілітації.	2	Вступна
6	Професійне спілкування фахівців медицини.	2	Бесіда
7	Основні правила спілкування фахівця з фізичної терапії та реабілітації та пацієнта.	2	Презентація
	Усього годин	14	

2.2.2 Семінарські заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.3 Практичні заняття

	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Спілкування як феномен психології.	2	Круглий стіл	усне опитування
2	Культура спілкування.	2	«Мозковий штурм»	тестовий контроль
3	Вербальне і невербальне спілкування.	2	Круглий стіл	усне опитування
4	Особливості невербальної комунікації в різних культурах та релігіях	2	Спаринг-партнерство	письмове опитування
5	Мистецтво слухання та взаєморозуміння.	2	Дебати	індивідуальні завдання
6	Техніки і прийоми спілкування.	2	Круглий стіл	усне опитування
7	Порушення та бар'єри спілкування.	2	«Мозковий штурм»	тестовий контроль
8	Методи розвитку комунікативних здібностей фахівця з фізичної терапії та реабілітації.	2	Круглий стіл	усне опитування
9	Професійне спілкування фахівців медицини.	2	Спаринг-партнерство	письмове опитування
10	Етика та культура спілкування фахівців.	2	Круглий стіл	усне опитування
11	Труднощі міжособистісного спілкування.	2	«Мозковий штурм»	тестовий контроль

12	Основні правила спілкування фахівця з фізичної терапії та реабілітації та пацієнта.	2	Круглий стіл	усне опитування
13	Вплив рівня розвитку емоційного інтелекту на спілкування	2	Спаринг-партнерство	письмове опитування
	Усього годин	26		

2.2.4. Лабораторні заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Спілкування як феномен психології.	3	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять	виступ на задану тему
2	Культура спілкування.	5	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, індивідуальні завдання.	стендова доповідь
3	Вербальне і невербальне спілкування.	3	Створення мультимедійної презентації	індивідуальні завдання
4	Особливості невербальної комунікації в різних культурах та релігіях	3	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка наукового проекту.	індивідуальні завдання
5	Мистецтво слухання та взаєморозуміння.	3	Підготувати виступ-презентацію (тема за вибором).	виступ на задану тему

6	Техніки і прийоми спілкування.	4	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять	виступ на задану тему
7	Порушення та бар'єри спілкування.	4	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, індивідуальні завдання.	стендова доповідь
8	Методи розвитку комунікативних здібностей фахівця з фізичної терапії та реабілітації.	3	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять	індивідуальні завдання
9	Професійне спілкування фахівців медицини.	4	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, індивідуальні завдання.	індивідуальні завдання
10	Етика та культура спілкування фахівців.	4	Створення мультимедійної презентації	виступ на задану тему
11	Труднощі міжособистісного спілкування.	4	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка наукового проекту.	виступ на задану тему
12	Основні правила спілкування фахівця з фізичної терапії та реабілітації та пацієнта.	5	Підготувати виступ-презентацію (тема за вибором).	виступ на задану тему

13	Вплив рівня розвитку емоційного інтелекту на спілкування	5	Створення мультимедійної презентації	стендова доповідь
	Усього годин	50		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ», затвердженої наказом ХНМУ від 21.08.2021 №181.

При вивченні компонента застосовується поточний та підсумковий семестровий контролю. Також передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу компонента, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди зі здобувачами за заздалегідь визначеними запитаннями, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Підсумковий семестровий контроль з освітнього компонента є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться усно. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається навчальною програмою компонента.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення освітнього компонента за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 200 балів, мінімальна – 120 балів.

Формою підсумкового контролю успішності вивчення освітнього компонента є залік.

Поточна навчальна діяльність здобувачів (далі – ПНД) контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння здобувачами кожної теми освітнього компонента та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ.

Для освітніх компонентів, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «залік» передбачається врахування ЗНД. Бали за ЗНД розраховуються як середнє арифметичне оцінок за всі семестри вивчення освітнього компонента (з точністю до сотих) за таблицею 2, автоматично в рамках функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 2 (додаток 2) від 120 до 200 балів та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

Після проведення семестрового контролю для освітнього компонента, або його частин, що закінчуються формою контролю «залік», «диференційований

залік» та «іспит», відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу освіти відповідну оцінку за таблицею 3 «Шкала оцінювання у ХНМУ», що додається (додаток 3) в індивідуальний навчальний план здобувача освіти та заповнює відомості успішності з освітнього компонента.

Оцінка з освітнього компонента, розділи якого вивчалися на різних кафедрах, після завершення його вивчення, виставляється у відомості деканом відповідного факультету. Вона розраховується, як середнє арифметичне усіх отриманих балів та оцінок за розділи освітнього компонента, згідно з відомостями, що надані кафедрами.

Залік для освітнього компонента – проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті та передбачає врахування ПНД (табл.2) та перевірку засвоєння всіх тем освітнього компонента. Оцінка визначається у балах від 120 до 200 та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		

4.32-4,34	173	3.55-3,56	142
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139

3.2. Питання до заліку:

1. Особистість і міжособистісна взаємодія.
2. Предмет, функції та види спілкування.
3. Спілкування як феномен психології.
4. Спілкування як обмін інформацією.
5. Спілкування як сприйняття.
6. Культура спілкування.
7. Засоби спілкування.
8. Взаємодія у процесі спілкування.
9. Сторони і моделі спілкування.
10. Комунікативність і комунікабельність.
11. Перцептивна та інтерактивна сторони спілкування.
12. Вербальне і невербальне спілкування.
13. Мова тіла, жестів та міміки.
14. Мистецтво слухання та взаєморозуміння.
15. Техніки і прийоми спілкування.
16. Довіра у спілкуванні.
17. Особливості спілкування з людьми різних вікових груп.
18. Особливості спілкування з людьми різних етнічних груп.
19. Особливості спілкування з людьми різних релігійних груп.
20. Порушення, бар'єри та труднощі спілкування.
21. Ділове спілкування.
22. Психологічні аспекти переговорного процесу.
23. Методи розвитку комунікативних здібностей фахівця з фізичної терапії та реабілітації.
24. Професійне спілкування фахівців медицини.
25. Труднощі міжособистісного спілкування.
26. Етика та культура спілкування фахівців.
27. Соціально-психологічний портрет особистості фахівця з фізичної терапії та реабілітації.
28. Основні правила спілкування фахівця з фізичної терапії та реабілітації та пацієнта.

3.3. Контрольні питання

1. У чому сутність комунікаційних процесів у медичному середовищі?
2. Які Ви знаєте стилі спілкування? Дайте характеристику.
3. Від чого залежить стиль професійної комунікації?

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як

заохочувальні):

Написати есе щодо значимості та корисності вивчення освітнього компонента «Психологія спілкування» у подальшій професійній діяльності фахівця з фізичної терапії та реабілітації.

3.5. Правила оскарження оцінки

Відповідно до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів освіти Харківського національного медичного університету», затверджено наказом ХНМУ від 30.09.2020 №252

Посилання:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Очікується, що здобувачі та здобувачки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття здобувачам та здобувачкам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачи/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів/-ок очікується зацікавленість участю в міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Здобувачам важливо дотримуватися правил належної поведінки в

університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від здобувачок/-ів).

Під час занять заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і територію);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Організація навчання для осіб з особливими освітніми потребами здійснюється психолого-педагогічний та навчально-реабілітаційний супровід цієї категорії осіб відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному медичному університеті».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів та здобувачок очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Губенко І. Я., Карнацька О.С., Шевченко О.Т. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я та міжособистісного спілкування : підручник. Вид. 3-е. Київ : ВСВ «Медицина». 2021. 312 с.
2. Зарицька В. В. Психологія емоційного інтелекту : підручник. Київ : Олді+, 2022. 428 с.
3. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування : навч. посіб. 2023. 222 с.
4. Курова А.В. Психологія спілкування: навч.-метод. посіб. для здобувачів

вищої освіти фак-ту псих., політ. та соц. НУ «ОЮА»). Одеса : Фенікс, 2020. 79 с.

5. Тимофієва М. П., Борисюк А. С., Павлюк О. І. Психологія спілкування : навч.- метод. посіб. для здобувачів вищих медичних закладів освіти України. Чернівці, 2019. 100 с.
6. Філоненко М. М. Психологія спілкування: підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 240 с.
7. Goleman D. Emotional Intelligence. London : Bloomsbury. 2020. 352 pp.

Допоміжна

1. Кацавець Р. С. Ораторське мистецтво : підручник. Київ : Алерта. 2021. 250 с.
2. Кронгауз М. Етикет інтернет-спілкування: як під впливом інтернету змінюється мова, про нові правила етикету в спілкуванні та про культуру мовлення в цілому. *Всесвітня література в сучасній школі. 2018. № 10. С. 52- 53.*
3. Психологія спілкування: навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка, Н. В. Альохіна, В. С. Шаповалова. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : НФаУ, 2018. 140 с.
4. Ткаченко О. В., Зелінська З. П. Основи психології та етикет професійного спілкування в туризмі. Солоницівка : Світ книги. 2020. 200 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=6287>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

1. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями й дискримінацією в ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf
2. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Харківському національному медичному університеті https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf
3. Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf
4. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf
5. Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv22.pdf
6. Інклюзивна освіта:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf

7. Академічна доброчесність:

<https://knmu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>